

Inbreng consultatie ‘Actualisatie regels industriële emissies’

24 maart 2021

Het aanscherpen van de emissienormen voor verbrandingsinstallaties op biograndstoffen is noodzakelijk om de doelstelling van het Schone Lucht Akkoord te behalen, de gezondheid van burgers te waarborgen en de stikstofuitstoot te beperken. Natuur & Milieu vindt de voorliggende aanscherping een stap in de goede richting, maar ziet ook de noodzaak voor verdere verbetering. Met name op het gebied van stikstofuitstoot en implementatietempo is het voorstel nog niet in lijn met bestaande adviezen en een verantwoorde omgang met de kwaliteit van de leefomgeving.

Consultatievragen

Er worden twee vragen voorgelegd in de consultatie. Hierop zal eerst worden ingegaan. De eerste vraag luidt:

De emissiegrenswaarden voor SO₂ worden voor ketels van 0,5-5MWth aangescherpt van 200 naar 60 mg/Nm³. Deze emissiegrenswaarde is gekozen op basis van de rapporten van TNO en DNV GL/ProBiomass. Daarbij is ook gekeken naar het doel van actualisatie, het zoveel als mogelijk beperken van emissies naar de lucht en de technische en economische haalbaarheid. Voldoet de aanscherping tot 60 mg/Nm³ aan bovengenoemde doelen? Of voldoet een aanscherping naar 100 mg/Nm³ beter aan het doel? Kunt u dit onderbouwen?

De verschillende rapporten laten zien dat de grens van 60 mg SO₂/Nm³ haalbaar en betaalbaar is, ook voor bestaande installaties. Nieuwe installaties moeten al voldoen aan deze grens. Met relatief eenvoudige maatregelen zoals een betere brandstofkeuze en een doekenfilter kunnen ook bestaande installaties hieraan voldoen. Jaarlijks scheelt dit 2,1% in de landelijke industriële emissie van SO₂¹. Dit is een significante reductie. Vanuit het harmoniseren van beleid is het niet wenselijk om voor bestaande installaties andere eisen te laten gelden dan voor nieuwe installaties. Dit zou een ongewenste prikkel geven om vast te houden aan oude vervuilende installaties en hiermee minder goed bijdragen aan het doel om de luchtkwaliteit te verbeteren.

De tweede consultatievraag luidt:

De vergunningplicht voor biomassacentrales wordt opnieuw ingevoerd voor installaties < 15 MW. Geeft u de voorkeur aan een vergunningplicht met een ondergrens vanaf 0,1 MW of vanaf 0,5 MW? Kunt u aangeven waarom de ene ondergrens de voorkeur heeft boven de andere ondergrens?

¹ Tauw 2019, ‘Schone lucht akkoord – emissiereductie industrie’

Voor biomassaïnstallaties geldt over het algemeen dat hoe kleiner de installatie is hoe problematischer de emissies. Hier is eerder door het PBL², Koppejan³ en de NVDE⁴ al op gewezen. **Om deze reden is het verstandig om de vergunningsplicht al vanaf 0,1 MW te laten gelden.** Indien ook de emissiegrenzen voor deze categorie worden overgenomen en ook andere

kleinschalige stookinstallaties zoals haarden en kachels worden aangepakt kunnen de winsten voor de luchtkwaliteit en stikstofuitstoot een veelvoud worden van hetgeen dat door Tauw is berekend⁵. Ter illustratie; installaties tot 5 MW zijn goed voor een jaarlijkse NO_x emissie van bijna 3 miljoen kg/jaar (bron: Koppejan 2018). Tauw becijfert als effect van de voorliggende aanscherping een NO_x emissiereductie van bijna 300.000 kg/jaar.

Verdere aanscherping stikstofuitstoot

In de voorliggende aanscherping zal de NO_x emissiegrenswaarde voor kleine (0,5-1 MWth), middelgrote (1-5 MWth) en grote (5-50 MWth) installaties worden aangescherpt naar respectievelijk 275, 145 en 100 mg NO_x/Nm³. Voor kleine installaties is dit een aanscherping van 9% tegen 47% en 31% voor middelgrote en grote installaties. TNO geeft aan dat voor grote installaties er voorbeelden zijn waar 30 mg/Nm³ wordt gehaald (Andijk) en bij middelgrote installaties zijn er gevallen bekend waar 35 mg/Nm³ gerapporteerd wordt (Zaandam). Ook geeft TNO aan dat voor kleine installaties 80 mg/Nm³ haalbaar is. Er lijkt dus ruimte zijn voor verdere aanscherping⁶. **Natuur & Milieu zou willen pleiten voor een aanscherping naar maximaal 80 mg NO_x/Nm³ voor alle installaties.** Kleine, middelgrote en grote. TNO geeft aan dat dit haalbaar is. Naast dat dit de luchtkwaliteit ten goede komt is dit vanuit de stikstofproblematiek ook bittere noodzaak. Uit de berekeningen van Tauw valt namelijk op te maken dat de totale NO_x-emissie van de sector met de voorgestelde aanscherping stijgt van 934 ton in 2019 naar 1411 ton in 2030. Dit is weliswaar een verbetering dan de situatie zonder aanscherping waar de NO_x emissie stijgt tot 1670 ton/jaar, echter er is ruimte voor geen enkele stijging van de NO_x-emissie, idem voor wat betreft NH₃-emissies. De reductiepercentages op pagina 17 van het Tauw-rapport geven een vertekend beeld aangezien daar het verschil in emissie tussen staand en aangescherpt beleid in 2030 wordt vergeleken met de emissie in 2019. Door het zo te presenteren lijkt er sprake van een reductie van de emissies terwijl in werkelijkheid de absolute uitstoot met wel 50% zal toenemen, ook met de voorgenomen aanscherping. Dit is niet in lijn met de adviezen uit het rapport van de commissie Remkes⁷.

Beperken overgangstermijn

Bestaande installaties krijgen tot 2027 om aan de aanscherping te voldoen. Hierdoor is het effect van de voorgestelde maatregel de komende 5 jaar veel kleiner. Voor fijnstof scheelt dit bijna een factor 10 zo blijkt uit berekeningen van Tauw. In 2026 is de reductie van de fijnstof uitstoot door de voorgestelde aanscherping ten opzichte van staand beleid 5 ton/jaar, in 2027 is deze 47,6 ton/jaar. Dit scheelt bijna één derde ten opzichte van de verwachte totale uitstoot van de sector in 2027 (151 ton/jaar). Door zo lang te wachten met het breed doorvoeren van de aanscherping worden grote risico's genomen met de kwaliteit van de leefomgeving. **Natuur & Milieu pleit daarom voor het beperken van de overgangstermijn, bijvoorbeeld tot eind 2023.**

² PBL 2020, 'Beschikbaarheid en toepassingsmogelijkheden van duurzame biomassa'

³ Koppejan 2018, 'Kennisdokument houtstook in Nederland'

⁴ NVDE 2019, '10 veelgestelde vragen over biomassa. Antwoorden vanuit de sector'

⁵ Tauw 2019, 'Schone lucht akkoord – emissiereductie industrie'

⁶ TNO 2020, 'Emissiereductie en mogelijke normering voor verbranding vaste biomassa in biomassaketels'

⁷ Adviescollege stikstofproblematiek 2020, 'Niet alles kan overal'